



4006 TÜBİTAK  
Bilim Fuarları Destekleme Programı

8.

# BİLİM FUARLARI

## DESTEKLEME PROGRAMI

ÇAĞRI METNİ

2019



## A. ÇAĞRI KAPSAMI

### 1. Çağrı Amacı

Program ile 5-12. sınıf ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin bilimsel çalışmalar gerçekleştirme konusunda teşvik edilerek, soru ve sorunlara çözüm bulma yoluyla bilimsel süreç becerilerinin kazandırılmasına katkı sağlanması; farklı bilişsel, duyuşsal ve psikomotor seviyedeki her öğrenciye proje hazırlama fırsatının sunulması; bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerinin, raporlamanın ve sunum becerilerinin öğrencilere kazandırılması; öğrenciler üzerindeki yarışma baskısının ortadan kaldırılarak takım çalışması içerisinde proje hazırlama konusunda yeni ortam ve olanakların sağlanması amaçlanmaktadır.

### 2. Çağrı Alanları

Bilim Fuarları, “Başvuru Koşulları” başlığı altında belirtilen kurum/kuruluşlar bünyesinde; “Tematik Alt Proje Alanları” tablosunda belirtilen alanlarda; 5-12. sınıf öğrencileri tarafından proje hazırlama süreçleri takip edilerek hazırlanmış alt projelerden oluşan ve program amaçları çerçevesinde düzenlenen faaliyetleri kapsar.

Bilim Fuarı, aşağıdaki alanlardan en az dört (4) tanesini içeren alt projelerden oluşur:

Tematik Alt Proje Alanları		
Akıllı Ulaşım Sistemleri	Finansal Okuryazarlık	Nesnelerin İnterneti
Algoritma / Mantıksal Tasarım	Giyilebilir Teknolojiler	Robotik ve Kodlama
Bilim Tarihi	Göç ve Uyum	Sağlıklı Beslenme
Biyoçeşitlilik	Görsel ve İşitsel Sanatlar	Sağlık Teknolojileri
Biyotaklit	Havacılık ve Uzay	STEAM
Büyük Veri	İnsan Hakları ve Demokrasi	Su Okuryazarlığı
Değerler Eğitimi	Kültürel Miras	Sürdürülebilir Kalkınma
Dijital Dönüşüm	Malzeme ve Nanoteknoloji	Tarım Teknolojileri ve Seracılık
Doğal Afetler ve Afet Yönetimi	Medya Okuryazarlığı	Yapay Zekâ
Ekolojik Denge	Milli Teknoloji Hamlesi	Yenilenebilir Enerji

### 3. Çağrı Takvimi

Başvuru Dönemi	26 Kasım 2019 - 30 Aralık 2019 (Saat: 17.30)
Sonuçların İlan Edilmesi	Şubat 2020
Bilim Fuarları Dönemi	9 Mart 2020 - 30 Kasım 2020



## B. BAŞVURU SÜRECİ

### 1. Başvuru Koşulları

Bilim Fuarlarına aşağıdaki kurum/kuruluşlar başvuru yapabilir:

5-12. sınıflar arasında eğitim öğretim hizmeti veren devlet okulları
Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)
Öğretim programlarında Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Türkçe vb. derslerden en az üçüne yer veren Mesleki Eğitim Merkezleri
Bünyesinde 5-12. sınıfların eğitim gördüğü görme, işitme ve zihinsel engelli devlet okulları

- Alt projeler, öğrencilerin kendi bilgi, beceri ve özgün düşüncelerinden yola çıkılarak geliştirilmiş ve danışman öğretmen desteği ile hazırlanmış olmalıdır.
- Her kurum/kuruluştan sadece bir Bilim Fuarı başvurusu yapılabilir.
- Özel okulların başvuruları kabul edilmez.
- Fuarlar, <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinde yer alan Bilim Fuarları Kılavuzu'na göre hazırlanır ve sergilenir.
- Programa, tüm kurum/kuruluşlar, en fazla 25 alt proje ile başvuruda bulunabilirler. Program kapsamında başvuruların desteklenebilmesi için kurum/kuruluş türüne göre en az alt proje sayısı veya üzeri projelerinin kabul edilmesi zorunludur. Kurum/kuruluşlardan başvuru yapılabilecek sayılar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Kurum / Kuruluş	En Az Alt Proje Sayısı	En Fazla Alt Proje Sayısı
Hizmet Alanı 1 - 4 olan Okullar Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) Mesleki Eğitim Merkezleri	15	25
Hizmet Alanı 5 ve 6 olan Okullar	10	
Görme, İşitme ve Zihinsel Engellilere Yönelik Okullar	5	

- Alt projeler tamamı ile öğrencilerin bilimsel tabanlı düşünme, tasarlama ve üretme yeteneklerinin danışman öğretmen desteği ile geliştirilmesi amacı ile hazırlanır. Hazırlık süreçlerinin öğrencilerle birlikte takım çalışması içerisinde yürütülmesi esastır.
- Başvuruda sunulan alt projeler; Araştırma, İnceleme veya Tasarım proje türüne uygun olarak hazırlanır. Başvuruda tüm alt proje türlerinin dengeli bir şekilde yer alması değerlendirme sürecinde dikkate alınır. Bu durum; Görme, İşitme ve Zihinsel Engellilere Yönelik Okullar'da dikkate alınmaz. Alt proje türleri ile ilgili ayrıntılı açıklamalar <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinde yer alan Bilim Fuarları Kılavuzu'nda mevcuttur.



- Başvuruda alt projenin amaç, yöntem ve beklenen sonucunun belirtilmesi gerekir. Amaç, en az 20 en fazla 50 kelime; yöntem, en az 50 en fazla 150 kelime; beklenen sonuç ise en az 50 en fazla 150 kelime aralığında olmalıdır.
- Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü, proje önerisi ile daha önce (ya da mevcut çağrı kapsamında) TÜBİTAK'a önerilen projeler arasında karşılaştırma yaparak benzerlik kontrolü yapabilir. Müdürlükçe belirlenecek oranın üzerinde benzerlik olan projeler için değerlendirmeye almama ve/veya etik ihlali cezai müeyyideleri uygulanabilir.
- Programın genel amaçları ile tamamen örtüşmeyip bilimsel bir yaklaşım içermeyen alt projeler, bilimsel etik ilkeler (başkalarının fikirlerini, yöntemlerini aynen kullanma gibi) dikkate alınmadan hazırlanan alt projeler, insan ve hayvan sağlığı için risk ve tehlike içeren her türlü deney ve uygulamalar, veri toplama aracı/araçları sisteme yüklenmemiş ve/veya bu veri toplama aracı/araçları için gerekli resmi veya etik kurul izinleri alınmamış alt projeler için başvuru yapılamaz.
- Bilim Fuarlarına başvuruda bulunan öğrencilerin 2204/A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması ve 2204/B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'na katılmaları önerilir.

## 2. Görev Kısıtlamaları

- Proje yürütücüsü kurum/kuruluşta kadro lu ya da tam zamanlı görevli bir öğretmen proje yürütücüsü olabilir. Ücretli öğretmenler, kurum/kuruluş müdürü veya müdür yardımcıları proje yürütücüsü olamaz.
- Bilim ve Toplum Daire Başkanlığınca desteklenen projelerde (4003, 4004, 4005, 4006, 4007 ve 5000) türüne bakılmaksızın, kişiler aşağıda belirtilen puanlar çerçevesinde toplamda (aynı anda) 6 puanı geçmeyecek şekilde görev alabilir. Sonuç raporu henüz TÜBİTAK tarafından kabul edilmemiş (devam eden) projelerde görev alan kişiler kısıtlama dâhilindedir. Diğer birimlerdeki görevlerde bu kısıtlama dikkate alınmaz.

Projedeki Görevi	Puan (her bir görev için)
Yürütücü	3
Uzman	2
Eğitmen / Atölye lideri / Konuşmacı	1

- Sözleşme imzalandıktan sonra yürütücü değişikliği yapılamaz. Ancak yürütücünün kurumdan ayrılması veya mücbir bir sebepten ötürü projeyi yürütemeyeceği tespit edildiği takdirde; proje yürütücüsü, proje yürütücüsü kurum/kuruluş müdürü ve İl/İlçe Milli Eğitim Müdürünün talebi ve Müdürlüğün onayı ile proje yürütücüsü değişikliği yapılabilir.
- Fuar düzenleme tarihi 3 Mart 2020 tarihine kadar yürütücüler tarafından revize edilebilir. Belirtilen tarihten sonraki değişiklikler proje yürütücüsü, proje yürütücüsü kurum/kuruluş müdürü ve İl/İlçe Milli Eğitim Müdürünün talebi ve Müdürlüğün onayı ile yapılabilir.



### 3. Başvuru Yöntemi

- Programa başvuru, sadece çevrimiçi olarak yapılır. Tüm bilgi ve belgeler sisteme yüklenir. TÜBİTAK'a herhangi bir basılı belge gönderilmez.
- Başvuru yapılabilmesi için başvuru sahibinin (proje yürütücüsünün) Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) kaydının bulunması gerekir. ARBİS kaydı bulunmayan başvuru sahiplerinin, <http://arbis.tubitak.gov.tr> adresinden kayıt olması gerekir. ARBİS kaydını tamamlayan başvuru sahibi başvurusunu (E-imza kullanmadan) <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresi "Başvurular" sekmesinden yapabilir. "Başvuru ve Sonuç Sistemi"ndeki başvuru aşamalarını takip ederek başvuruların onaylanması gereklidir. Onaylanmayan veya sonradan onayı kaldırılarak bırakılan başvurular dikkate alınmaz. Başvuru sistemi kapandıktan sonra herhangi bir değişiklik talebi kabul edilmez.
- Bilim Fuarında kullanılması planlanan test, anket vb. ölçme araçlarının elektronik başvuru sistemine PDF formatında yüklenmesi gerekir. Anket çalışması gerçekleştirilecek alt projelerde anket formunun ve anketin uygulanabilmesine ilişkin İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmış Anket İzin Belgesinin taratılıp sisteme yüklenmesi gerekir.
- Başvuruda sisteme girilen IBAN bilgisi proje yürütücüsünün aktif bir banka hesabına ait olmalıdır. Ödemelerin belirtilen tarihlerde gerçekleşebilmesi için proje yürütücüsünün değişimi, proje yürütücüsünün var ise soyadı, banka bilgileri vb. tüm değişikliklerinin en kısa sürede ARBİS üzerinden güncellenmesi ve [bt4006@tubitak.gov.tr](mailto:bt4006@tubitak.gov.tr) adresinden TÜBİTAK'a bildirilmesi gerekir. Tüm değişikliklerin bildirim, proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

### C. DESTEK MİKTARI VE KAPSAMI

- Destek miktarı, değerlendirme sonucuna göre her bir Bilim Fuarı için 2.000 TL (KDV dâhil) bilim fuarı hazırlık desteği ve sergilenecek her bir alt proje başına 200 TL (KDV dâhil) tutardan oluşur.

#### Bilim Fuarı Toplam Destek Miktarı

Bilim Fuarı Hazırlık Desteği (2.000 TL) + (Sergilenecek Alt Proje Sayısı x 200 TL)

Örneğin, 25 alt projesi kabul edilen bir proje yürütücüsüne toplam 7.000 TL (KDV dâhil) proje destek miktarı ödenir.

- Proje destek tutarı, sözleşmenin taraflarca E-imza ile imzalanmasından sonra, proje yürütücüsünün TÜBİTAK'a bildirdiği hesaba aktarılır. Sonuç raporunun kabulü halinde ise, proje yürütücülerine toplam destek miktarının %5'i kadar PTİ ödenir.
- Bilim Fuarının etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli sarf malzeme alımları (kırtasiye, laboratuvar/deney malzemeleri, etkinlik materyalleri vb.), alt proje kapsamında gerekli olan makine-teçhizat alımları, hizmet alımları (robot projeleri için



eğitim hizmet alımı vb.), bakım-onarım giderleri ve alt projelerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılan diğer zaruri alımlar destek kapsamında kabul edilir. Bilgisayar, yazıcı, projeksiyon cihazı alımı gibi genel amaçlar için yapılan harcamalar kabul edilmez. Harcama ve mali hususlara ilişkin ayrıntılı açıklamalar <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinde yer alan Bilim Fuarları Kılavuzu'nda belirtilmiştir.

- Bilim Fuarı kapsamında proje yürütücüsü tarafından yapılan harcamalar, sözleşmede belirtilen tarihler arasında gerçekleştirilir. Proje yürütücüsü her türlü harcamadan sorumludur. Bilim Fuarı tamamlandıktan sonra Sonuç Raporu ile birlikte, fuar harcamalarına ilişkin tüm fatura, makbuz vb. bilgiler <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinden sisteme yüklenir.

## D. DEĞERLENDİRME, İZLEME VE SONUÇLANDIRMA

### 1. Değerlendirme

- Her bir alt proje, alanlarında uzman olan en az iki (2) dış danışman tarafından alt projenin amaç, yöntem, beklenen sonucu, bilimsel dili ve programın genel amaçları ile uyumluluk kriterlerine göre çevrimiçi sistem üzerinden bilimsel olarak değerlendirilir ve dış danışman puanlarının aritmetik ortalaması alınır. Detaylı değerlendirme kriterleri için [tıklayınız](#).
- Bilimsel değerlendirme sonucuna göre en az alt proje sayısını sağlayan kurum/kuruluşun alt proje puanlarının aritmetik ortalaması, Bilim Fuarının Değerlendirme Puanı olarak alınır. En az alt proje sayısını sağlamayan proje başvurusu reddedilir. Ret gerekçeleri başvuru sahiplerine <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresi üzerinden iletilir.
- Destek verilecek Bilim Fuarları değerlendirme puanına göre belirlenir, Bakanlık onayı ile kesinleşir ve <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinde ilan edilir.
- Bilimsel değerlendirmede sergilenmesi uygun bulunmayan alt projelerin desteklenen Bilim Fuarında sergilenmesi yasaktır. Sergilenmesi durumunda izleyici raporuyla TÜBİTAK'a bildirilir.
- Desteklenmesine karar verilen kurum/kuruluşların sözleşmelerinin elektronik ortamda imzalanabilmesi için proje yürütücüsünün başvuru sırasında beyan ettiği e-posta adresine sözleşme linki gönderilir. Sözleşme; proje yürütücüsü, kurum/kuruluş müdürü ve İl/İlçe Milli Eğitim Müdürü (üç imza) tarafından E-imza ile imzalanır. Sözleşmesi imzalanan Bilim Fuarı yürütücüsünün hesabına sergilenmesi uygun bulunan alt proje sayısına göre belirlenen miktarda destek tutarı aktarılır.
- Sergilenecek her bir alt projede en az 3 en fazla 8 öğrenci ve her bir Bilim Fuarında yürütücü hariç en az 2 en fazla 5 danışman öğretmen görev alır. Alt projelere katılan tüm öğrencilerin Bilim Fuarı ve Bilim Fuarları Festivali'nde hazırladıkları alt projelere hâkim olmaları, sunum yeteneklerini ve özgüvenlerini geliştirmeleri amaçlanır.



- Projesi desteklenen kurum/kuruluşlar, belirtilen fuar döneminde en az 2 en fazla 3 tam gün eğitim öğretim saatleri süresince Bilim Fuarını gerçekleştirmek zorundadır. Bilim Fuarlarını belirttikleri tarihlerde gerçekleştirdikten sonra, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri planlaması dâhilinde yapılacak Bilim Fuarları Festivali'ne katılmak zorundadır. Bilim Fuarları Festivali, İl/İlçelere bağlı kurum/kuruluşların desteklenen proje sayısına göre aynı veya farklı zamanlarda yapılabilir. Bilim Fuarları Festivali Raporu, duyurulan tarihler arasında İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından bt4006@tubitak.gov.tr adresi üzerinden TÜBİTAK'a iletilir.

## 2. İzleme

- Proje başvurusunda belirtilen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı izleyiciler tarafından yerinde kontrol edilir.
- Desteklenen Bilim Fuarlarının izleme süreci, "4006 -TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı Usul ve Esaslarının 10. Maddesinde yer alan hükümlere göre gerçekleştirilir. İzleyici Raporu, izleme sürecinde görevlendirilen kişi tarafından, TÜBİTAK'ın belirlediği süre içerisinde <http://pys.tubitak.gov.tr> adresine giriş yapılarak oluşturulur.
- Proje kapsamında hazırlanan poster, afiş, branda vb. görsel materyallerde program adı ve logosu kullanılır.
- İzleme sürecine ilişkin ayrıntılı açıklamalar, <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinde yer alan Bilim Fuarları Kılavuzu'nda mevcuttur.

## 3. Sonuçlandırma

- Proje yürütücüsü, TÜBİTAK'ın belirlediği süre içerisinde, <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresinden giriş yapıp, Başvuru ve Sonuç Sistemi'nde Sonuç Aşamalarını takip ederek Fuar Sonuç Bilgileri'ni girmelidir.
- Sonuç Raporu ve harcamalara ilişkin fatura bilgilerinin sisteme yüklenmesi yürütücünün sorumluluğundadır. Sisteme yüklenen Sonuç Raporu, Fatura Bilgileri ve İzleyici Raporunun olumlu olması halinde proje sonuçlanmış sayılır ve yürütücüye belirlenen miktarda PTİ ödemesi yapılır. Projeleri olumlu sonuçlanan proje yürütücülerine sonuç bilgisi <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> adresi üzerinden iletilir.
- Mücbir sebeplerle izleme raporu bulunmayan fuarların sonuçlandırılması, sonuç raporu ile harcamalara ilişkin fatura bilgilerinin yürütücü tarafından sisteme yüklenmesinden sonra Müdürlük tarafından gerçekleştirilir.
- Bilim Fuarını tamamlayıp, Fuar Sonuç Sistemi'ne bilgilerini girerek süreci tamamlayan kurum/kuruluşların öğretmen ve öğrencileri, Katılım Belgelerini Fuar Sonuç Sistemi'nden indirerek temin edebilirler. TÜBİTAK tarafından ayrıca basılı katılım belgesi gönderilmez.



## E. TANIMLAR

**Alt Proje:** Bilim Fuarı'nda sergilenmek üzere öğrenciler tarafından danışman öğretmen rehberliğinde hazırlanan her bir projeyi,

**Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığını,

**Bilim Fuarı:** TÜBİTAK tarafından uygun görülen alt projelerin sergilendiği etkinliği,

**Bilim Fuarları Festivali:** Projesi desteklenen kurum/kuruluşlar, Bilim Fuarlarını belirttikleri tarihte gerçekleştirdikten sonra İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün planlaması dâhilinde yapılacak olan festivali,

**Danışman Öğretmen:** Bilim Fuarı alt proje çalışmalarında öğrencilere danışmanlık yapan öğretmeni,

**Dış Danışman:** Program kapsamında kurum/kuruluşlarda düzenlenen Bilim Fuarlarında sergilenecek alt projeleri değerlendirme sürecinde görev alan ilgili Müdürlük tarafından Başkanlık onayı ile görevlendirilen alanında uzman kişileri,

**İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Temsilcisi:** İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından görevlendirilen, program kapsamında proje yürütücülerine destek olan, il/ilçelerde Bilim Fuarları Festivali düzenlenmesinin koordine edilmesinde ve izleme sürecinde görev alan kişiyi,

**İzleyici:** Düzenlenen Bilim Fuarı'nı yerinde ziyaret eden, izleyen, değerlendiren ve TÜBİTAK'a izleyici raporu hazırlamak üzere Müdürlük tarafından görevlendirilen en az lisans mezunu kişiyi,

**İzleyici Raporu:** TÜBİTAK tarafından belirlenen şekle uygun olarak izleyici tarafından hazırlanan, fuar izlenim ve değerlendirmelerini içeren raporu,

**Müdürlük:** Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğünü,

**Öğrenci:** Bilim Fuarı'nda sergilenecek alt projelerin hazırlık ve sergilenme sürecinde görev alan öğrenciyi,

**Proje Sözleşmesi:** TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra, 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı Usul ve Esasları uyarınca TÜBİTAK ile yürütücü kurum/kuruluş ve proje yürütücüsü arasında imzalanan yazılı anlaşma ve eklerini,

**Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ):** İlgili mevzuata göre proje sözleşmesinde belirlenen oranda hesaplanarak proje yürütücüsüne ödenen tutarı,

**Proje Yürütücüsü:** Yapılacak sözleşmeye taraf olan, Bilim Fuarı sürecinde görev alan öğrencilere rehberlik eden, fuarın bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan, fuarla ilgili yazışmaları yapan, fuarın yönetiminden sorumlu, proje yürütücüsü kurum/kuruluşta kadrolu veya tam zamanlı görevli öğretmeni,

**Proje Yürütücüsü Kurum/Kuruluş:** Bilim Fuarının düzenlendiği ve proje yürütücüsünün görev yaptığı kurum/kuruluşu,

**Sonuç Raporu:** Proje destekleme sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde, TÜBİTAK tarafından belirlenen şekle uygun olarak proje yürütücüsü tarafından hazırlanan raporu, ifade eder.





## F. İLGİLİ MEVZUAT

- TÜBİTAK Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı Tarafından Yürütülecek Programlara İlişkin Yönetmelik,
- 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı Usul ve Esasları,
- TÜBİTAK Bilim ve Toplum Projeleri İdari ve Mali Esasları,
- 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Sözleşmesi,
- İlgili mevzuatlarda hüküm bulunmayan durumlarda, Danışma ve Değerlendirme Kurulu kararları uygulanır.

## G. İLETİŞİM

Tüm duyurular ve bilgilendirmeler için	: <a href="http://bilimiz.tubitak.gov.tr">http://bilimiz.tubitak.gov.tr</a> <a href="http://www.tubitak.gov.tr/4006">http://www.tubitak.gov.tr/4006</a>
Proje yürütme süreci ile ilgili sorularınız için	: <a href="mailto:bt4006@tubitak.gov.tr">bt4006@tubitak.gov.tr</a>
Mali konular ve sözleşmeler için	: <a href="mailto:bito-mades-proje@tubitak.gov.tr">bito-mades-proje@tubitak.gov.tr</a>

Tüm duyurular ve bilgilendirmeler yukarıdaki adreslerden proje yürütücüsünün başvuru esnasında sisteme girdiği e-posta adresinden yapılır. E-posta adresinin güncel olması ve kontrolü yürütücünün sorumluluğundadır.